

Horizonti

+++++ LIST ZA IZGRADNJU ŽUPSKOG ZAJEDNIŠTVA +++++

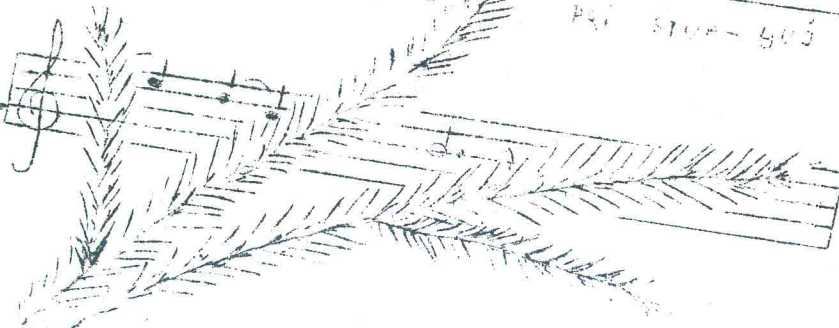
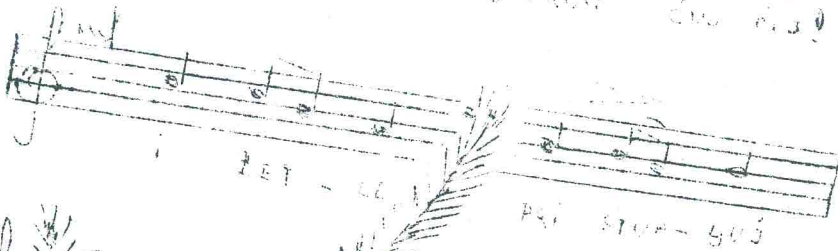
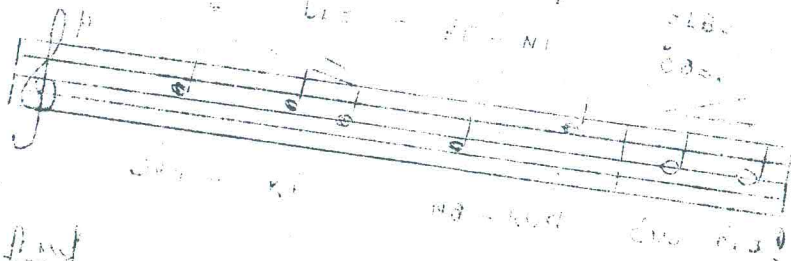
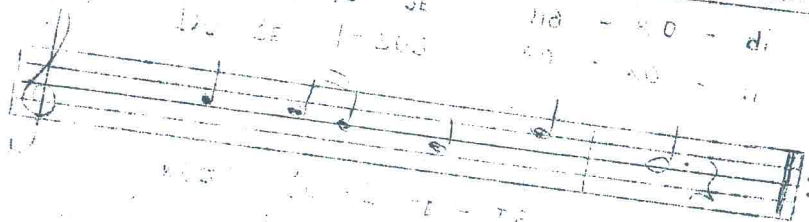
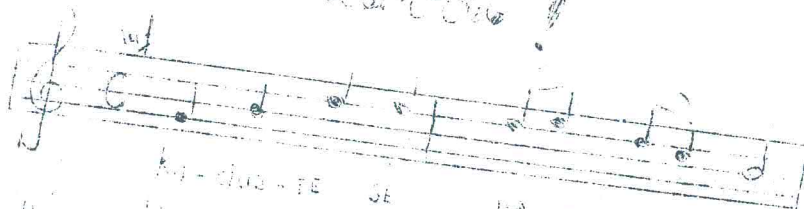
Godina III

Bačka Palanka
decembra 1972.

Broj 12.

Raduj se

.....!

List
za izg
radnju
žup
skog za
jedniš
tva

"HORIZONTI"

25. 12 1972.

IZDAJE:

Rimokatolički župski
ured, Bačka Palanka,
Trg bratstva i jedin
stva, br. 30.

UREĐUJE:

Župski zbor suradni
ka.

ODGOVORNI UREDNIK:

Lazar Ivan Krmpotić,
Bačka Palanka, Trg
bratstva i jedinstva
br. 30.

UMNOŽENO VJASTITIM
CIKLOSTITOM

List se izdržava dob
rovoljnim prilozima
vjernika.

RAĐNICIMA, PUTNICIMA
PENZIONERIMA, DJEVOJKAMA
MLADIĆIMA, DJECI, STARCIMA,
OČEVIMA, OČEVIMA, MAJKAMA,
OBITELJIMA, SVETENICIMA
REDOVNICIMA, ČASNIM SESTRA
MA, VOJNICIMA, MORNARIMA,
POSLOVNIM PRIJATELJIMA I
SURADNICIMA, TE SVIM NAŠIM CI
TAOCIMA ČESTITAMO

Božić i NOVU
GODINU!

MUNK NÁSOK NAK, UTASONAK,
NYUGDIJA
SOKNAK,
LÁNYO KNAK, FIU
KNAK, GYEREKNEK, ÖREGEKNEK,
APÁKNAK, ANYÁKNAK, PÁPOK
NAK, SZERZETESEKNEK,
APÁCÁKNAK, MUNKATÁRSÁINKNAK
VALAMINT ÖSSZES OLVASÓINK
NAK KELLEMEK
KARÁCSONYI ÉS
ÚJÉVI ÜNNEPEKET
KIVÁNNYAIK!

"Očitovala se Ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi; odgojila nas da se odreknemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu očekujući blaženu nadu i očitovanje slave velikoga Boga!"

/Poslanica II božićne Mise/

U sivilu svakidašnjice, svaki Božić dolazi ne samo kao neko duhovno osvježenje, (jer nas svojom intimom napunja osjećajima sreće, nutarnjeg mira, tihe radosti i zadovoljstva), nego su ovi blagdani kao trenutno rasyjetljenje i osmišljenje cijeloga našega života. Uistinu, svakoga se Božića ponavlja Izajijino proročanstvo, koji gleda silno mnoštvo "koje je hodilo u tami i vidjelo svjetlost veliku". Slika je to i naših generacija, koje je, doduše, Krist prosvjetlio svojom riječju i milostin darovima što ih vjerom prihvaćamo.

O ta ljudska slabost, koju tako lako zasjeni svaka ovozemaljština; briga za svagdanji kruh, zbivanja u svijetu, pa sve do onih najmanjih sitnica! Stoga je potrebno da se čovjek s vremena na vrijeme zaustavi u toj svojoj životnoj trci, ne da bi se otuđio ovozemnim zadacima, nego da svoju životnu stazu osvjetli i sagleda u njezinim pravim dimenzijama, tj. ukoliko nas one vode do vječnih ciljeva, do "očitovanja slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista" (Tit 2,13). Božić nam svake godine iznova pruža to svjetlo Kristom doneseno, koje obasjava svakoga čovjeka koji dolazi na ovaj svijet, a u prvom redu kršćanina, Kristova sljedbenika. Svake nam godine pruža da se iznova zamislimo nad svojim kršćanskim pozivom. Poziva nas da se "odreknemo bezbožnosti, svjetovnih želja, te da razumno, pravedno i pobožno živimo u ovom svijetu, očekujući blaženu nadu" (Tit 2,2).

No, samo liturgijsko proživljavanje Božića je prekratko, da se čovjek temeljito zaustavi i sagleda svu dubinu svog kršćanskog poziva, a pogotovo da ga primjeni na sva područja djelovanja. Zato je potrebno da se, kako pojedinci tako i cijela zajednica vjernih, zaustavi, nakon izvjesnog vremena, te se nad tim dublje zamisli, to osobnije doživi i unese na sva područja svoga života i djelovanja.

Velika je dužnost nas dušobrižnika, da Vam u primjernim razmacima vremena omogućimo temeljitiju duhovnu obnovu. Udovoljavajući toj velikoj duhovnoj potrebi Vas kao ljudi i kršćana, kako pojedinaca tako i župe kao Zajednice, navješćujemo Vam u cijelom Bačkom Dekanatu veliku duhovnu obnovu, tj. PUČKE MISIJE, za kasnu jesen 1973 godine, koja će zahvatiti sve slojeve vjernika; od djece do staraca. Budući je to djelo velikog duhovnog značenja za život naših župa, obitelji i pojedinaca, i k tome milosni dar Božji, trebamo se za to temeljito pripremiti. Ponajprije, molitvama i žrtvama!

Ovim pozivom apeliramo na sve sinove i kćeri Crkve,

BOŽIĆNI
POZIV

kojima su interesi Kraljevstva Božjega na srcu, da ne prestanu svojim molitvama i prošnjama zazivati milosrđe Božje na ovo djelo duhovne obnove. Prikazujte na tu nakanu sv. Mise i Pričesti, svoje redovite i izvanredne molitve, osobito Gospinu kronicu. Na posebnu akciju pozivamo bolesne, stare, patnike i ostavljene da svoje patnje strpljivo prikazuju sjedinjujući ih s Kristovima, za djelo duhovne obnove, za uspjeh pučkih misija.

Tako će, eto, Božićna poruka biti posadašnjena i ostvarena u našem svagdanjem životu. To i jest Kristova volja, zamisao i svrha njegova rođenja. To je u isto vrijeme i ostvarenje Kristova Kraljevstva na zemlji, i naše sreće, osmišljenje našeg života i rada, trpljenja pa i same smrti, kako pojedincima, tako obiteljima i narodu. Svim srcem prihvatimo taj ljubazni poziv Kristova čovjekoljublja, kojem je prvi vidljivi izraz njegovo rođenje - Božić!

Lazar Ivan Krmpotić

"Megjelent ugyanis Istennek minden emberre üdvöt árasztò kegyelme, mely arra tanít, hogy szakítsunk az istentelenséggel és a világi vágyakkal, s éljünk mértéktartóan, szentül és buzgón e világon. Várjuk a boldog reményt: a nagy Istennek és üdvözítőknek Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövételét."

/A II. karácsonyi Mise sz. leckéje/

A mindennapi szürkeségben a Karácsony nemcsak szellemi felüdülést jelent, (mivel közelsége örömmel tölt ki bennünket valamint megnyugtatóshoz vezet) hanem ezek az ünnepek pillanatnyi felvilágosítást és értelmet adnak életünknek. És valóban, minden Karácsonykor valóra válik Izsaías prófeta jóvondelése, aki a sokaságot nézte amint a sötétségben menve meglátták a nagy világosságot. Ez nem csak annak a nemzedéknek a jellemvonása amelyet Izsaías látott, hanem a mai nemzedéké is habár ezt a nemzedéket Krisztus, saját szava által és könyörületes ajándékaival, felvilágosította.

Ó ez az emberi gyöngeség, melyet oly könnyen felszínre hoz a mindennapi kenyérhajszolás, a világesemények, és az a sok mindennapi kicsinység! És ezért kell hogy az ember időnként megáljon ebben a rohanó életben, nem azért hogy elidegenüljön az e világbeli feladatoktól, hanem azért hogy megvilágítsa és az igazi dimenzióban felmérje életösvényét hogyha ez az örökös célhoz vezet "a nagy Istennek és Üdvözítőknek, Jézus Krisztusnak eljövételéhez" (Titusz 2,13). A Karácsony minden évben megadja azt a Krisztus által hozott világosságot, amely minden e világra jött embert megvilágít elsősorban a keresztényt, Krisztus imádo-

A KA
RA
CSONYI
HÍVÁSA

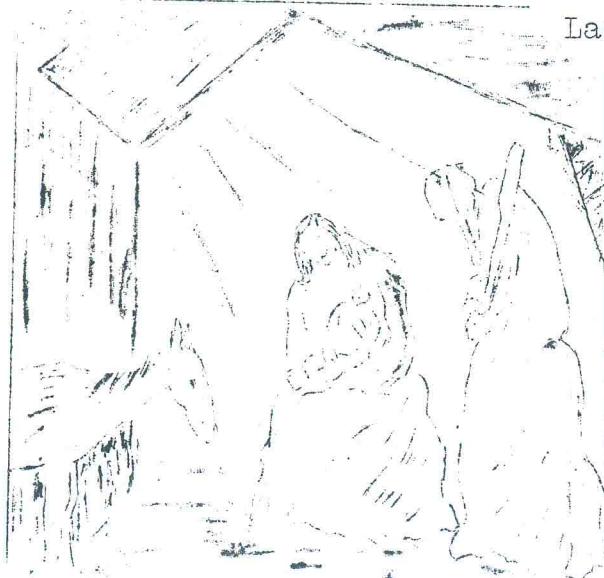
ját. Minden évben újból elgondolkoztat a keresztény hivatásunkról. Felhív bennünket "hogy szakítsunk az istentelenséggel és a világi vágyakkal, s éljünk mértéktartóan, szentül és buzgón e világon várva a boldog reményt" (Titusz 2,12). A Karácsony szentírásos átélése túl rövid, hogy az ember alaposan felmérje keresztény hivatásának mélységét és főleg rövid, hogy ezt alkalmazza tevékenykedésének minden terén. Ezért fontos, hogy mind az egyén úgy az egész hitközösség, megálljon egy bizonyos idő múltán és jól elgondolkozzon, hogy minnél mélyebben átélje ezen ünnepeket és élettevékenysége minden terére átvigye.

Nagy kötelességünk nekünk lelkipásztoroknak, hogy nektek biztosítsuk az ilyen alapos lelki felfrissülést. Elégtételként e nagy lelki szükségnek, ismertetünk benneteket a Bácsai dekanátus nagy lelkiújításáról az az a NÉPI MISSZIÓKRÓL 1973 késő őszén amely a hívők minden korosztályának szól a gyermekektől az öregekig. Mivel ez nagy hitjelentőségű mű egyházközösségeink, családaink és egyének számára, alaposan fel kell készülni. Elsősorban imákkal és áldozatokkal!

Ezzel a hívással az Egyház összes hívőire apellálunk, akik az Isten Országának érdekeit a szívében hordozzák, hogy ne hagyjanak fel imáikkal és kérésükkel az Isten irgalmáért fohászolni e leki újításért. Áldozatok e célból szentmiséiteket és áldozásaitokat valamint mindennapi és kivételes imáitokat, főleg Mária rózsafüzérjét. Kivételes akcióra hívjuk fel a betegeket, öregeket, szenvedőket és elhagyottakat, hogy szenvedéseiket áldozzák fel türelmesen, egyesítve őket Krisztus szenvedéseivel a lelkiújításért és a népi missziók sikeréért.

Igy lesz a Karácsonyi üzenet a mához alkalmazva és megvalósítva a mindennapi életünkben, mivel ez Krisztus Akarata és elgondolása valamint születésnek célja. Ez egyidejűleg Krisztus Országának megvalósítása itt a földön ami szerencsénkkel egyetemben, és életünk, szenvedésünk sőt halálunk értelmesítése az egyéneknek, a családnak valamint az egész népnek is. Fogadjuk be szívéinkbe Krisztus e szívélyes emberszeretetét minek első látható kifejezése az Ő Születése- a Karácsony!

Lazar Ivan Krmpotić

RAZGOVARALI SMO SA NAŠIM ČITALACIMA

Objavljujemo drugi dio ankete "o opravdanosti postojanja našeg lista" što smo je sproveli među našim čitaocima. Za razliku od prvog dijela, u kojem anketirali starije župljane, ovaj dio sadrži odgovore mlađe generacije vjernika naše župe. Evo tih odgovora:

Mislim da "Horizonti" moraju imati, kao prvo, taj cilj - da ostvare ono zajedništvo (makar u nekom smislu), što je Krist izjavio riječima; da svi budemo jedno, - rekao nam je student teologije ih Đakova. - Stvar je u tome da oni ne smiju biti list jednog zatvorenog kruga, nego, upravo, list onih koji ređe dolaze u crkvu, (ili uopće ne dolaze). Jer, cilj je u tome da zajedništvo ne bude samo pet ljudi, premda je i to zajedništvo, nego skupina svog kršćanskog življa (vaše župe).

- "Horizonti" upravo imaju taj cilj - izgradnju zajedništva. I po našem mišljenju, uspjeh ćemo ga izgraditi jedino suradnjom najšireg kruga čitalaca.

Recite mi, molim Vas, što učiniti da u tom najširem krugu čitalaca nađemo suradnike?

Vjerujem da ste ovu anketu upravo radi toga sproveli. Ideja nije loša, ali smatram da direktan apostolat može imati više efekta. Jer, vjera bez djela je mrtva. Možemo mi propovjedati, pitati i pisati, ali ako uz to ništa ne pružimo, ništa nećemo ni dobiti.

- Recite mi nešto o temama koje smo do sada obrađivali. Da li su one dovoljno raznovrsne? Odgovaraju li zahtjevima svih uzrasta...?

Mislim da upravo za najmlađe nemate mnogo u tom listu. Jedan dječji kutak ne bi bio na odmet. A što se mladeži tiče, mislim da njima treba pričati o takvim temama koje će ih zanimati. Ne nekim apstaktnim temama. Konkretnim! Molim, neki problem, netko održi raspravu, i tako, u tom smislu...

- To je bio odgovor đakovačkog studenta teologije. Iskoristili smo prisustvo jednog njegovog kolege, istina nešto mlađeg, te ga, kao uostalom i sve anketirane, što misli o "Horizontima?"

Moram priznati da nisam bio baš revnosan u čitanju vašeg i našeg lista (kažem našeg, jer iako studiram i Đakovu, rođen sam u ovim krajevima, te sam tako još uvijek sentimentalno vezan za njih. Ali, za ono što sam pročitao tvrdim da je veoma korisno za svakoga koji se želi sam izgraditi. Kada bi ga vaši župljani koristili, i kada bi u njegovom izdavanju sudjelovali onako kako ste to vi zamislili, (a kako ste zamislili mogao sam pročitati u gotovo svakoj "riječi glavnog urednika" i župnikovom uvodniku), uvjeren sam da zajedništvo više ne bi bilo samo u horizontu, nego mnogo bliže. Koliko vidim, i teme su dosta raznovrsne. Pogotovo za ovaj današnji svijet koji traži uvijek nešto novo i novo, i koji uvijek želi biti zadovoljen u svojim traženjima.

Čuo sam da ste kolegu pitali kako u širokom krugu čitalaca naći suradnike? Uglavnom se slažem s njegovim mišljenjem, ali bih ga želio samo malo dopuniti. Ljudi su samo ljudi, i njima kao takvima treba i prići - sa sitnim i ovozemaljskim stvarima. Pomoći im u nekoj nevolji, obrabriti ih pred neku odluku. Tu će čovjek osjetiti dobrotu koju im pružite, i toplinu ljubavi kojom ih obasipate. A ono pitanje, da li možda trebate prekinuti sa izdavanjem lista, krajnje je nepromišljeno. Kako uopće na to i pomišljate? Ne treba govoriti o tome, ne treba gubiti nadu! "Horizonti", istina, sada žive takoreći od Božje providnosti, ali za ovu župu mnogo znače.

- I tako, čuli smo sve što nas je zanimalo, a da pitanje nismo morali ni postavljati. Zahvalili smo se mladim studentima, i požurili k jednoj djevojci s kojom smo, također, imali zakazan razgovor. Nakon što smo popili čaj s kojim nas je ljubazna domaćica počastila, upitali smo je, da li "Horizonti" u ovom današnjem obliku, mogu izvršiti postavljenu im zadaću?

Da, mogu! Potrebno je samo malo više razumijevanja od strane onih za koje se list izdaje. A to smo, vjerojatno, mi čitaoci, vjernici.

Koju rubriku najrađe čitate?

- "Naše teme".

- Vjerojatno zato što u toj rubrici nalazite najviše zanimljivosti za vas? Što biste željeli da pišemo u toj rubrici?

Pa, mladi treba da pronađu nekakav smisao svoga života. U vezi s tim - kako kršćanstvo objašnjava smisao života. To je, uglavnom tema koja nas mlade najviše zanima, i najaktuelnija je. Zatim, za maturante, (bilo da se radi o osnovnoj ili srednjoj školi), nekoliko riječi o izboru zvanja. Pa i ona ljubavna pisma koja ste počeli objavljivati, a koja ste, ne znam zbog čega, ukinuli, nisu bila neinteresantna. Smatram ih čak vrlo korisnim za ispravno shvaćanje te večite teme - l j u b a v i.

Uputili smo joj još jedno pitanje. Imamo li pravo, pri izda-

vanju našega lista, računati na pomoć župljana?

- Imate.

- A možemo li očekivati tu pomoć?

- E, to od njih zavisi.

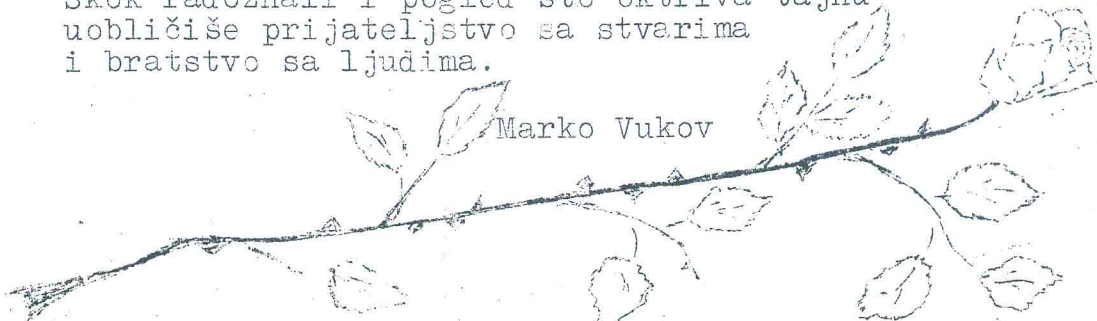
Razgovor vodio:
Đuro Horvat

PJESNIČKI KUTAK

Zakašnjele ruže

Ove zakašnjele ruže čudo su jeseni
odabrane i skrivene za čudo života
za ljubavnike koji nisu pljačkali
i koji se nisu umorili primajući rane
a za uzvrat gorčinu skrivali u svijetlim
noćima, budnim noćima, tajnim noćima.
Zvijezdano su nebo ukrašavali
zanosom čistoga pogleda
i tako nizani trenuci
postali su zbivanje u rastu čovjekove
ljubavi, radosne ljubavi, teške ljubavi.
Skok radoznali i pogled što otkriva tajnu
uobličije prijateljstvo sa stvarima
i bratstvo sa ljudima.

Marko Vukov

Već dva puta smo dobili pismo od malog Miška (predpostavljamo da je mali, jer stil kojim je pismo pisano odgovara stilu djeteta do četvrtog razreda osmogodišnje škole), o kome, ako izuzmemo ime, ništa ne znamo. Pjesmiće koje nam je poslao s molbom da ih tiskamo, zbilja su lijepe, ali to nismo u mogućnosti učiniti jer ne znamo točno, (a ovoga puta nikako), o kome se radi.

Dragi Miško, molimo Te javi nam se ponovno, a nemoj zaboraviti u pismu navesti svoje puno ime i prezime, kao i točnu adresu. Ako ne želiš da se tvoje ime štampa u "Horizontima", napiši nam i to, i mi ćemo pisati pod šifrom koju Ti sam odrediš.

CRKVA - TO SMO MI!

Uzalud smo, u kancelariji uredništva, sjedili i razmišljali o temi za ovu rubriku. Prijedloga je bilo mnogo, ali ni jedan privlačan. I, možda biste vi danas, na ovome mjestu, čitali nešto sasvim drugo; da do naše sobice nije dopirala galama omladine koja se okupila u vjeronaučnoj dvorani, očekujući župnikov dolazak, i početak vjeronauka. Ali, baš ta galama /nazovimo je tako/, dala je ideju našem suradniku, (inače, uredniku ove rubrike), da stranice predviđene za "Naše teme", uredi na najbolje mogući način. Onako, na brzu ruku, objasnio nam je da sa prisutnima u vjeronaučnoj dvorani želi razgovarati i kasnije taj razgovor objaviti kao "našu temu".

Kada smo sa magnetofonske vrpce čuli snimljeni materijal, odlučili smo ga u cijelosti objaviti.

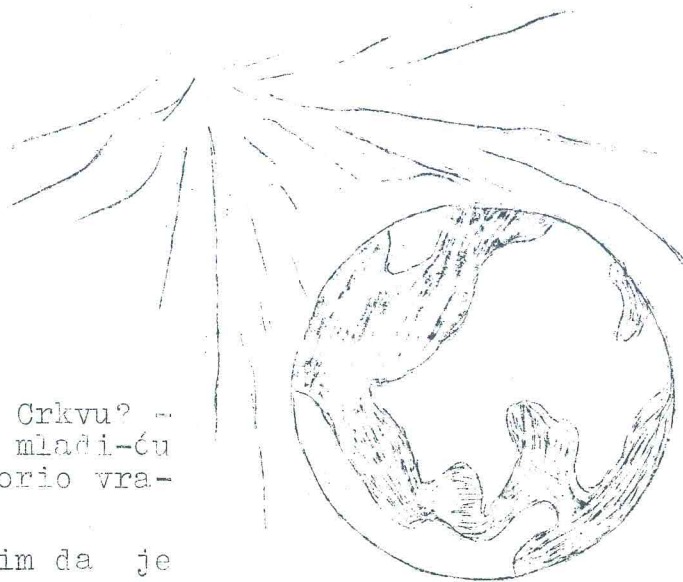
Razgovor je tekao neusiljeno. Mladići, (interesantno je, ali pozivu na razgovor odazvali su se samo predstavnici jačeg pola), nisu mnogo birali riječi. Na pitanja su odgovarali srcem, ono što misle i osjećaju, bez ustezanja i dužih pauza. Tako smo dobili iskrene odgovore, (od kojih se neki možda i neće sviđjeti čitaocima), i baš ta iskrenost navela nas je na to da razgovor ne uređujemo.

- Zašto idete u Crkvu? - bilo je pitanje mladiću koji nam je otvorio vrata?

- Zato jer mislim da je to ispravno.

- A što ti misliš, Augustine?

- Ja? Pa ja idem u crkvu zato što vjerujem. Zato što ljubim Isusa. Idem u crkvu i zato da bih prisustvovao prikazivanju žrtve, i zajedno sa svećenikom i cijelim pukom u njoj sudjelovao. I zato, da se tamo sretnem sa svojom braćom po Kristu; da nakon Mise sa njima porazgovaram, da im pružim znak mira, da im se požalim na svoje probleme i sa njima podijelim njihove; da osjetim duh zajedništva, jer se u zajednici ugodno osjećam...

N
A
S
E
T
E
M
E

- Ipak, mislim da mnogi u crkvu dolaze zbog tradicije - iznenada se u razgovor uključio i Pera, od milja, valjda nazvan Perica, i tako proizveo neočekivani obrt. - Jer, vjernici su bili djed i baka, pa poslije tata i mama. Naravno, neshvatljivo je onda da njihovo unučje i dijete ostane bez sakramenata Ispovjedi, Pričesti i Potvrde. Više je u pitanju tradicija nego sopstveno uvjerenje. To su oni, koji idu na Misu, pa kada ih netko od znanaca sretne i upita kamo će, odgovaraju: "U kupovinu", ili, "Rođaku u grad". Oni znaju da treba da idu u crkvu, ali ne znaju zašto. I zato, da bi izbjegli objašnjenja, kriju pravi pravac svoga kretanja i poistovjećuju ga s kupovinom ili rođacima.

Marko, mladić što nas je dočekaao na vratima, prekinuo je Pericu u njegovom tvrđenju, i rekao:

- Kao da se plaše podcjenjivanja od strane drugih. Možda imaju i pravo. Jer, ljudi vjernicima (a i to su ljudi), prebacuju da su zaostali, konzervativni. I što onda? Čovjek se mora učauriti. A prebacivati mogu samo oni koji Crkvu ne poznaju. Koji pojma nemaju što se u Crkvi zbiva.

- A da li si ikada razmišljao što je to Crkva?

- Jesam, i odmah da kažem da Crkva nije samo župnik, biskup ili papa. Oni su samo predstavnici Crkve, i njeni vidljivi znaci. A Crkvu zamišljam kao neku instituciju, koja nije čisto zemaljska, nego nešto što je i zemaljsko i nadnaravno. Nešto opipljivo, ali neshvatljivo...

PERICA: Crkva smo, prvenstveno, mi, narod, vjernici - ako se smio tako nazvati. Crkvu čini narod...

AUGUSTIN: Da, da. Trebalo bi tako biti. Ali, ja onda ne mogu, a da se ne upitam jesmo li mi stvarno Crkva? Da li mi stvarno živimo sa Crkvom i za Crkvu onako kako bi trebalo, ili su to samo puka pričanja i diskusije. A od diskusija nema ništa: jer, "vjera bez djela je mrtva".

HORIZONTI: Vjera. Avgustin je rekao da ide u crkvu zato što vjeruje. Ja znam da svi svi vjerujete. Zanima me da li vjerujete zato što sigurno znadete da ono u što vjerujete postoji, ili jednostavno vjerujete zato što vjerujete.

MARKO: Pa, ja vjerujem više radi toga što osjećam da je u tome istina. Više puta sam gledao na stvari u ulozi materijaliste, a onda sam sebe postavio u ulogu kršćanina, i došao do ubeđenja da je mnogo realnije da Bog postoji.

AUGUSTIN: Na kraju krajeva ovaj kratkotrajan život ne bi imao nikakvog smila kada bi za ona dobra što si ovome svijetu učinio, kao nagradu dobio sanduk, od pozder ploče, da bi u njemu, šest stopa pod zemljom postao šaka praha.

HORIZONTI: Na pragu smo Božića. Kako vi mladi ljudi doživljavate blagdan Isusova rođenja?

AVGUSTIN: Za malu djecu to i dalje treba da ostane samo ono simbolično donošenje poklona, jer psihologija malog djeteta ne može da dokuči ništa drugo. Ali, za nas starije to treba da bude nešto sasvim drukčije. Crkva je odredila period Adventa, i mi kroz taj period treba da se pripremimo da što cjelovitije i dublje doživimo taj blagdan. Pod pripremom podrazumijevam "čišćenje duše" kroz sakrament sv. Ispovjedi,

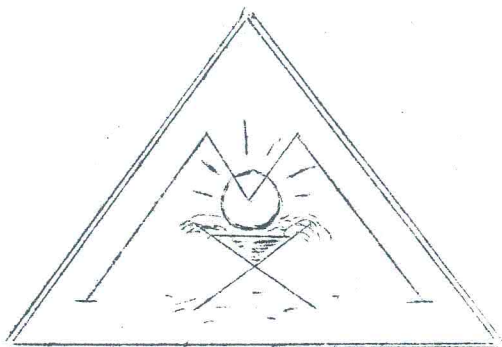
pristupati sv. Pričesti...

HORIZONTI: Kažete, treba "očistiti dušu". Zašto?

PERICA: A kako možeš prljave duše doživjeti Božić?

HORIZONTI: A zašto ne?

PERICA: E zato što se radi o Malom Isusu, (djetetu, sinu Božjem). A malo dijete je samo po sebi simbol čistoće i miline. I kako mi možemo pristupiti k jaslicama nečiste duše (savjesti). Čistom djetetu - prljave duše?! Nikako!

HVALA VAM LIJEPA

N a s p o m e n

Stjepanu Sokoloviću

Svjetlo u ispovjedaonici sa lijeve strane u župnoj crkvi se sve rjeđe palilo. Na svakodnevnom šetnjama prečasnog Sokolovića smo sve rjeđe vidali, a svakim je danom bivao sve umorniji. Stroj za kojim je dnevno provodio barem četiri sata, prevodeći teološku literaturu sa njemačkog, francuskog, talijanskog i poljskog jezika, sve se rjeđe čuo. To je bio početak svršetka. Tiho je, i polako, venuo i gasnuo, jedan lucidan um, jedna jaka volja, jedna burna egzistencija.

Od punačkog dječaćiča, iz slavonskog sela Šumeća, postaje sljedbenik duhovnog obnovitelja iz Asiza. Nakon svršenih teoloških studija u Zagrebu i svećeničkog ređenja, odlazi na nastavak studija, prvo u Krakov, u Poljsku, a zatim u Francusku, u Pariz, gdje uz najistaknutije sinove Crkve upija u sebe duh evropsko-kršćanske kulture. Osobni je prijatelj Ivana Merza, brat Đure Gračanina. Upoznaje se, također, sa poznatim imenima tadašnje francuske Crkve i kulture, što će ostaviti na njega neizbrisivi pečat sve do posljednjih trenutaka. Po povratku postaje bliski suradnik sluge Božjeg, Vendelina Vošnjaka, tadašnjeg provincijala i osnivača Franjevačke provincije sv. Cirila i Metoda. Uzima veliki dio u gradnji velike franjevačke gimnazije u Varaždinu, gdje kroz neko vrijeme biva profesorom. Kasnije ga srećemo kao profesora i katehetu na gimnaziji u Sl. Brodu. Vjetrometine ratnih i poratnih zbivanja bacaju ga na novo polje djelovanja; postaje župnikom u gorskim klancima Bosne. U međuvremenu prelazi u službu Vrhbosanske Crkve. U poratnoj obnovi crkvenog života na sjevernim stranama sarajevske metropolije vidan je i njegov udio. Obnovio je nekoliko župnih crkava i stanova, a osobito valja istaći obnovu čuvenog svetišta Gospe od Kondžila kojoj hodočasti sva posavina. Povlači se u mirovinu u svoje Šumeće. Nemirni duh stva-

raoca nije mogao mirovati u skućenom prostoru malog slavonskog sela. Želi se još pastoralno angažirati. "Fali mi svećeničko društvo!" - govorio je. Pred Božić, 1968 godine, dolazi u naš grad, u svojstvu umirovljenog svećenika, sa nakanom da pastoralno pomaže svećeniku, kojemu je povjerena briga za šest župa i dvanaest velikih dijaspor-skih sela.

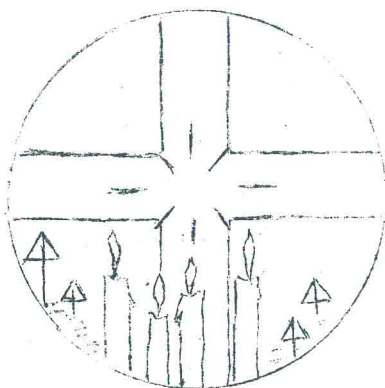
Tri i pol godine provedene u našoj zajednici nisu prošle u znaku nekog jenjavanja, već aktivnog rada na pastoralnom području. Dao je primjer kako i stari svećenik može biti koristan mlađem bratu svećeniku i cijeloj zajednici.

Broj pričesnika je u to vrijeme osjetno porastao. Ispovjedaonica mu je bila posjećena. Nedjeljama je znao predsjedati Euharistiji i po tri puta. Vedar, duhovit, nasmijan, pun životnog elana i spremnosti da pomogne, nalazio je vremena za instrukcije, ne samo jezika, nego i drugih predmeta. U posljednje tri i pol godine preveo je više djela, koja su ostavljena u knjižnicu franjevačkog samostana u Slav. Brodu.

Pun vitalnosti i želje za životom, osjetio je teški poremećaj zdravlja. Sa svom zauzetošću je tražio sebi liječničku pomoć, ali je već bilo kasno. Ta želja vodi ga u Sl. Brod u Onkološki Centar, ali ni tu ne nalazi lijeka. Vraća se u svoje rodno selo, jer ga tada već nije bilo moguće vratiti u Bač. Palanku rada stanja njegova zdravlja, iako je želio da umre u Palanci, jer bi tu "barem netko od onih koje je duhovno vodio došao da se pomoli na njegov grob" - govorio je. Proviđen otajstvima vjere u strahovitim mukama predao je svoj duh u ruke Očeve. Pokopan je 21. avgusta u svom rodnom mjestu.

Dvije su crte osobito orisavale njegovu duhovnu fizionomiju. To su, ponajprije, duboka vjera, sa kojom je krotio svoju, kako je sam rekao "vučju narav" i podnosio tegobe starosti. Druga crta njegova života bila je nostalgичna ljubav prema Asiškome Širomašku i njegovoj zajednici. Kao predsjedatelj ove zajednice, želim mu reći iskreni: "HVALA". Bog, koji nagrađuje sve, neka mu bude nagrada za sve što je učinio Crkvi Kristovoj u ovoj našoj stvarnosti, te da se jednom opet s njim sastanemo u naručju Gospodina našega Isusa Krista.

Lazar Ivan prof. KRMPOTIĆ
župnik

... I SVJETLOST VJEČNA SVJETLILA MU!

Tiho, onako kao što je u ovoj zajednici živio, otišao je iz nje. Nije se čulo zapomaganje niti jauk umirućeg čovjeka. Samo kratka obavijest: "Franjo je umro", i nakon toga bezizražajno lice obavještenog. Teško je bilo odrediti je li to lice ima iznenađeni, žalosti ili nepovjerljivi izraz.

Govorimo o Franji Uhlariku, rođenom u radničkoj obitelji u Beočinu, do 2. jula stalno nastanjenom i zaposlenom u Bač.

Palanci. Od toga dana, nakon teške prometne nesreće naizmenično boravi u novosadskoj Pokrajinskoj bolnici i župnome stanu u Bač. Palanci, na liječenju. A 30. oktobra, u bolnici, uz liječnike koji su se svojski zalagali da mu spasu mladi, tek započeti život, umire u svojoj 33. godini. Njegov izmučeni organizam nije se više mogao boriti sa bolešću koja ga do djetinstva prati, a za koju nitko, (čak ni on), nije znao. I dok su liječnici liječili povrede zadobijene u nesreći, te operirali stomak (jer se često žalio na bolove u stomaku), opaka bolest, ciroza jetre, nagizala ga je, osvajala ga, i na koncu osvojila. To je upravo i zvanični izvještaj liječnika: pacijent umro od ciroze jetre.

A dok je živio, živio je povučenim životom. No, njegova smirenost i povučenost bila je kao magnet; plijenila je srca onih sa kojima je dolazio u kontakt. Nije imao obitelj kojoj bi se posvetio, ali je smisao svog života našao u nečem drugom, ništa manje vrijednom niti svetom. Ne napominjemo slučajno da je jedini u župi karitativnu djelatnost shvatio u pravom smislu te riječi. Teško je nabrojiti sve one kojima je pomogao pri obavljanju teških fizičkih poslova: kopanje vrta, gradnja šupa i ostava, cijepanje drva i sl. Znamo da je dobrovoljno, bez naknade, iz čiste ljubavi, svakodnevno, prije radnog vremena, starima, nemoćnima donosio hranu, nabavljao lijekove za bolesnike.

U crkvenom pjevačkom zboru sada se jasno osjeća nedostatak jednog glasa. Njegov prodorni tenor odbijao se o zidove crkve, dolazio do ušiju vjernika i tu ostajao. Dok ovo pišemo, pokušavamo se sjetiti jedne Mise na kojoj ga nismo čuli. Ne uspjevamo. Bio je kršćanin na djelu, a ne na riječima.

Sada ga uzalud želimo čuti. Jer, više nije među nama. Leži u jednoj grobnici, odmah pored kapele na katoličkom groblju, a duša mu ode da primi nagradu, koju je, uvjereni smo, zaslužio.

Ožalošćenoj Franjinoj rodbini ovim putem izražavamo svoje duboko saučešće, a svi skupa za njega molimo.

... ÉS OROK VILÁGOSSÁG FÉNYESKEDJÉK NEKI !

=====

Csendesen, mint ahogy e közösségben élt, úgy is távozott. Nem hallatszott jajszó sem a haldokló siralma. Csak rövid értesítés: "Franjo meghalt" és az értesített kifejezéstelen arca. Nehéz volt megállapítani hogy az az arc meglepődést, bánatot vagy hitetlenséget tükröz-e.

Franjo Uhlarikról van szó aki Beočinból, egy munkáscsaládból származik. Július 2.-ig Bácspalánkán élt és dolgozott. A súlyos közlekedési szerencsétlenség napjától felváltva tartózkodott az újvidéki Tartományi kórházban és a paplakon, ahol gyógykezelés alatt volt. A kórházban október 30.-án, az orvosok minden fáradozása ellenére hogy megmentsék ezt a fiatal, alig megkezdett, életet ő 33. életévében meghalt. A megkínzott szervezete nem állta ki a harcot, a gyermekko-

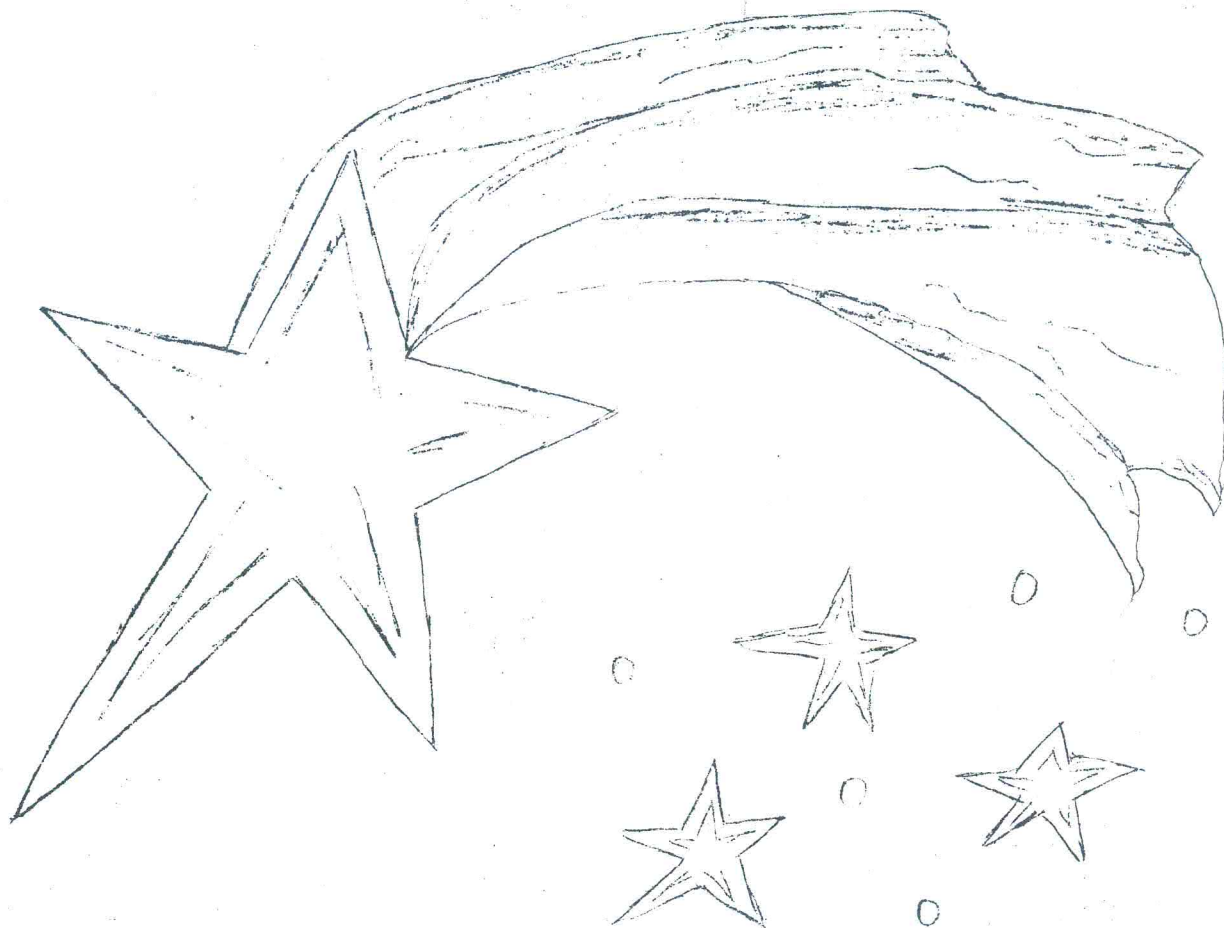
rából eredő betegségével, amelyről senki sem (sőt önmaga sem) tudott. S még az orvosok a szerencsétlenségben kapott sérüléseit gyógyították, valamint a gyomrát operálták (mivel sokat panaszkodott gyomorbántalmakra), a kegyetlen betegség, májcirózis, ostromolta és végül meghódította szervezetét. Ez egyben az orvosok hivatalos jelentése is: a páciens májcirózisban halt meg.

Még élt, meghuzódottan élt. Épp az ilyen nyugodt és meghuzódott életmódja mágnesként hódította a vele kapcsolatba jövők szívét. Nem volt családja melyért feláldozta volna magát de életének értelmét valami másban semmivel sem értéktelenebben találta meg. Nemhiába említjük, hogy az egyházközösségben egyedül ő fogta fel igazi értelmét a karitatív működésnek. Nehéz felsorolni mindazokat akiknek segített nehéz fizikai munkákban: kertészásban, pajtaépítésben, favágásban és hasonlóknál. Tudjuk hogy önként, megtérítés nélkül, tiszta szeretetből, mindennap a munkaidő előtt, öregeknek és tehetetleneknek ételt vitt és a betegeknek gyógyszerrel szerzett.

A templomi kórusban most feltűnően érezhető egy hang hiányzása. Átható tenorja a templom falaitól a hívők fülébe jutott és ott is maradt. Ezt irva felpróbálunk idézni legalább egy misét amelyen nem hallottuk, de nem sikerül. Hívő volt tettekben nem szavakban.

Most hiába kívánjuk újból hallani. Nincs többet köztünk. A kápolna mellett nyugszik egy sírban a katolikus temetőben. A lelke, meg vagyunk győződve, a megérdemelt jutalmáért ment.

Franjo fájdalomtól megtört családjának ezuttal mondunk mely részvétet és mindannyian imádkozunk érte.

"MARIJINE
RADOSTI"
ZA
ČELA-
REVSKI
JUBILEJ

Povodom stopedesetogodišnjice postojanja župe Čelarevo, održana je, od 11. do 15. avgusta ove godine duhovna obnova uz prigodne svečanosti.

Ove duhovne obnove vodio je futoški župnik Marko Vukov. Svojim propovjedima, u kojima je govorio o značenju Crkve u životu zajednice, uticao je i na zajednicu vjernika u Čelarevu, te se tih dana pričestilo 18-tero djece, a sklopljeno je 11 brakova. Za tu priliku, sestra katehista je sa djecom priredila dramski komad u pet živih slika, pod nazivom "Marijine radosti" koji je izveden 13. avgusta. Završetak ovih svečanosti bio je obilježen Pontifikalnom sv. Misom. Na ovu sv. Misu bili su pozvani svi nekadašnji živi dušobrižnici župe Čelarevo. Međutim, odziv je bio veoma mali.

Neposredno pred početak Mise djeca župe su pozdravila biskupa sa par recitacija, i predala mu poklon koji su proizvele tvornice Čelareva: koppel čaša pivovare "Čelarevo" i tepih Tekstilnog kombinata "Podunavlje".

Zbog mnogonacionalne sredine, g. biskup je svoju propovjed održao na tri jezika, zahvalivši svima koji su na bilo koji način doprinjeli uređenju crkve.

Poslije recitacija, predaje poklona i propovjedi, prosljedila je sv. Misa koja je predstavljala i svršetak te višednevne duhovne obnove.

STOPEDE
SET
GODINA
U
SLUŽ-
BI
KRISTU

U nedjelju, 22. oktobra ove godine, vjernici naše župe imali su priliku prisustvovati zlatnoj Misi prečasnog gospodina Petra ŽIVKOVIĆA, koji je na jedan tih i skroman način, u prisustvu svojih najbližih prijatelja i (ne)velikogbroja vjernika, proslavio pedesetogodišnjicu služenja Kristu.

Zvono na sakristiskim vratima župne crkve označilo je početak ovog slavlja, a ono je bilo kao poziv za omladiru iz pjevačkog zbora, da pristupe slavljeniku, te ga prigodnim recitalom i kratkim govorom pozdrave i čestitaju jubilej, ne tako čest za našu Crkvu. Odmah nakon toga uslijedila je zvanična sv. Misa. Propovjed je održao župnik. Pozdravivši tom prilikom prečasnog, čestitao mu je na pedeset godina provedenih u radu za proširenje Kraljevstva Božjega.

Pošto smo primili blagoslov od slavljenika, Misa je bila završena, a proslava se nastavila u prostorijama župnoga stana. Tamo su se okupili mnogi prijatelji, znanci i rodbina, koji su svojim prisustvom uveličali taj svečani trenutak. Ovoj proslavi prisustvovali su i pravoslavni svećenici, te tako još jedanputa potvrdi

li naše prijateljstvo i zajednička nastojanja.

REPORTA
ŽA SA
DJEČ
JE
MISE

Izlazio sam iz kancelarije i ugledao, ispred crkve, grupu djece koja je naglo prestala sa nestašno vi-
kom, te sklopljenih ručica, skrušeno, onako kako to
samo djeca umiju, ulazila u crkvu. Vjerojatno na svo-
ju, dječju Misu. Pomislio sam kako bi bilo dobro da
i sâm odem na tu Misu, te u njoj nađem nešto što bi
se moglo objaviti u "Horizontima". Tako se rodila o-
va reportaža, pisana o djeci i za djecu.

U početku je ova Misa bila potpuno ista kao i esta-
le. Nipočemu se nije razlikovala od jedne večernje
Mise. Ali, tako je bilo samo dok na red nisu došla
čitanja. Tek kada su dvije djevojčice pročitale svo-
je dijelove, vidjelo se da je to prava dječja Misa.
U to sam se još više uvjerio za vrijeme propovjedi,
kada se župnik trudio da što više prodjije u psiho-
logiju djeteta, i propovjed uskladi sa njihovim uz-
rastom. U tome je, mora se priznati, uspio.

Na Misi kojoj sam prisustvovao, župnik je govorio o
radosti što je Božić donosi, i uopće o radosti koja
izvire iz vjere. "Bog sve nagrađuje, pa i našu ra-
dost u teškoćama" - rekao je u svojoj propovjedi. Bi-
lo je riječi i o nečistoj savjesti koja ubija radost
u našem domu. (A našla se i po koja opomena onima
malo nemirnijeg duha.)

Poslije uobičajene molitve vjernika, koja je takođe
namjenjena djeci, Misa opet teče svojim tokom, i ne
ma ništa što bi se moglo istaći. Ipak, napomenimo da
je još jedno nastojanje našeg župnika Bog blagoslo-
vio.

O PAV-
LI-
NIMA

Ime Pavlini doskora je bilo malo poznato javnosti
Njegovo značenje, osim svećenicima, bilo je poznato
samo arheolozima i umjetnicima, koji su u potrazi
za umjetničkim blagom proučavali mnogobrojne barok-
ne crkve koje su oni za sobom ostavili.

Pavlini su prije, odprilike, dvijestotine godina,
pod prisilom tadanjih vlasti, napustili ovaj terito-
rij, ostavljajući za sobom i svu duhovnu i kulturnu
baštinu. Napustivši našu zemlju, nastanili su se u
Poljskoj, oko svetišta Majke Božje, u Čenstahovi. O
vo veliko svetište, oko koga se okuplja čitav polj-
ski narod, do današnjeg dana je pod njihovim nadzo-
rom i brigom.

U želji da obnove sve što su nekada na ovome podru-
čju ostavili, te omogućie opet postojanje ovog sta-
rog reda kod nas, vratili su se prije par mjeseci, i
sada borave u Kamenskom kod Karlovca, gdje su odmah
svim srcem prionuli na posao. I pored, još relativ-
no, slabog poznavanja našeg jezika oni se odlično

snalaze. U ovo smo se i sami mogli uvjeriti od 14. do 16. novembra, kada su doputovali u Bačku Palanku da bi se upoznali sa nama, našim radom, te ujedno još jednim krajem Jugoslavije. Osim Misa, koje su držali sa našim župnikom, kratkih propovjedi u kojima su govorili o svom redu, utiscima o našoj zemlji i razgovora koje su vodili sa mladima, velečasni im je omogućio razgledanje nekih mjesta Vojvodine.

Između ostalog posjetili su i biskupa, nakon čega su se vratili u Palanku da nastave put za svoje Kamensko.

POVJEST ČELAREVSKE ŽUPE (3)

OD 1936 GODINE DO DANAS

Za vrijeme trogodišnjeg djelovanja, tada mladoga i poletnoga kapelana, Jakoba Fichinger-a, čelarevska župska zajednica doživljava svoj procvat. Kroz to vrijeme je veoma mnogo učinjeno na materijalnoj obnovi crkve i religioznih objekata. U crkvu je uvedena struja, gotovo cijela nanovo je maljana. Uredjen je veličanstveni ulaz u groblje, postavljena dvojna željezna vrata, koja stoje do danas. Kalvarija je također obnovljena i podignuta je kriptna za svećenike. No, još je daleko više uradjeno na duhovnoj izgradnji Crkve u Čelarevu. Osnivaju se dvije katoličke organizacije za mušku i žensku mladež, koja obuhvaća oko 180 mladića i djevojaka. Otvara se dom katoličke mladeži i u njemu knjižnica dostupna svim slojevima vjernika. Tjedno se održavaju predavanja za mladež, religiozno-pedagoškog karaktera. Prerađuju se i kulturni programi solidne sadržine. Propagira se katolički tisak, koji izlazi ovdje u Bačkoj (na njemačkom jeziku) i katolički tisak iz Njemačke. Mnogo se radi na tome da se brigom crkvenih dobrotvornih organizacija da zanat siromašnijim dječacima.

U jeku rada mladi kapelan biva premješten na novu poziciju, a na njegovo mjesto dolazi Johan Nuspl u svojstvu upravitelja župe. Na duhovnom polju nastavlja rad svoga predčasnika, koliko mu to ratne prilike dopuštaju. Uspjeva još urediti župni stan, koji je bio u prilično zapuštenom stanju. Ratni vihor izmijenio je sliku župske zajednice. U proljeće 1946. godine župa je ostala sa oko 400 duša Mađarske i Hrvatske nacionalnosti, koji su i ranije bili na velikom imanju, kao najamni radnici, te nešto vjernika Njemačke nacionalnosti. Radi odlaska velikog dijela klera Ordinarij nije mogao popuniti čelarevsku župu, i tako se ona počinje administrirati iz Bačke Palanke, od 1947 godine, pa sve do danas, uz jednu iznimku od 1951 do 1957 godine, kada će župu voditi Đuro Schaud, svećenik, tada već teško narušene psihičke ravnoteže.

Administratori iz Palanke moraju se zadovoljiti sa dvotjednom Misom i pastorizacijom povremeno. U tom je periodu veliku ulogu odigrao umirovljeni učitelj i orguljaš Johan Haman. On je sa nekolicinom

ljudi iz tadanjega zastupstva Crkvene općine preuzeo brigu, ne samo za materijalna dobra Crkve, nego i duhovnu skrb kako djece, koju je redovito on spremao za prvu sv. Pričesti i Krizmu, tako i vjernika. Svake nedjelje su se vjernici sastajali u održevano vrijeme i obavljali sami neku vrst Službe Božje. Molili bi prvi dio Mise, jer je to već bila praksa kod gospodina Eichinger-a, dok je on molio latinski, puk je sam molio te dijelove na narodnom jeziku. Čitanja bi pročitao orguljaš, kao i kakav nagovor. Uz još nekoliko pjesama, služba Božja bi bila završena.

Crkvena je općina vršila one najneophodnije popravke na crkvenim objektima, od kojih su neki 1959. godine bili nacionalizirani. Dolaskom Josipa Miloša za upravitelja župe Bačka Palanka, počinje akcija na okupljanju djece, te učestalije tjedno pohađanje župe. Njegovim zauzimanjem crkva biva restaurirana iz vana. Sredstva za tu restauraciju osigurana su od prodanih placeva, od župskoga vrta, i nešto uštedevine što je župa imala. Za njegovo vrijeme sestre, "Naše Gospe", preuzimaju dio župnoga stana, jer je u drugom dijelu bio stanar, te u isto vrijeme preuzimaju službu sakristana, kao i čuvara svetišta. Sestre, koje su došle rođene su u Čelarevu, te su u isto vrijeme preuzele skrb oko svoje starije i bolesne sestre. Uz to sestre se stara-ju oko bolesnika i umirućih, kao i oko skupljanja djece za vjersku pouku i bogoslužje, koje radi njih biva svakoga tjedna i po dva-tri puta.

U jesen 1964. godine dušobrižničku skrb preuzima Lazar Ivan Krmptotić, mladi svećenik, a budući je on sam pisac ovih redaka, ne želi o svome radu i djelovanju donositi sud, prema onoj "Nemo iudex in propria causa - nitko nije sudac u vlastitoj parnici", pa sud ponizno prepuštam Bogu i povjesti.

Lazar Ivan Krmptotić, župnik

K r a j

NAŠI

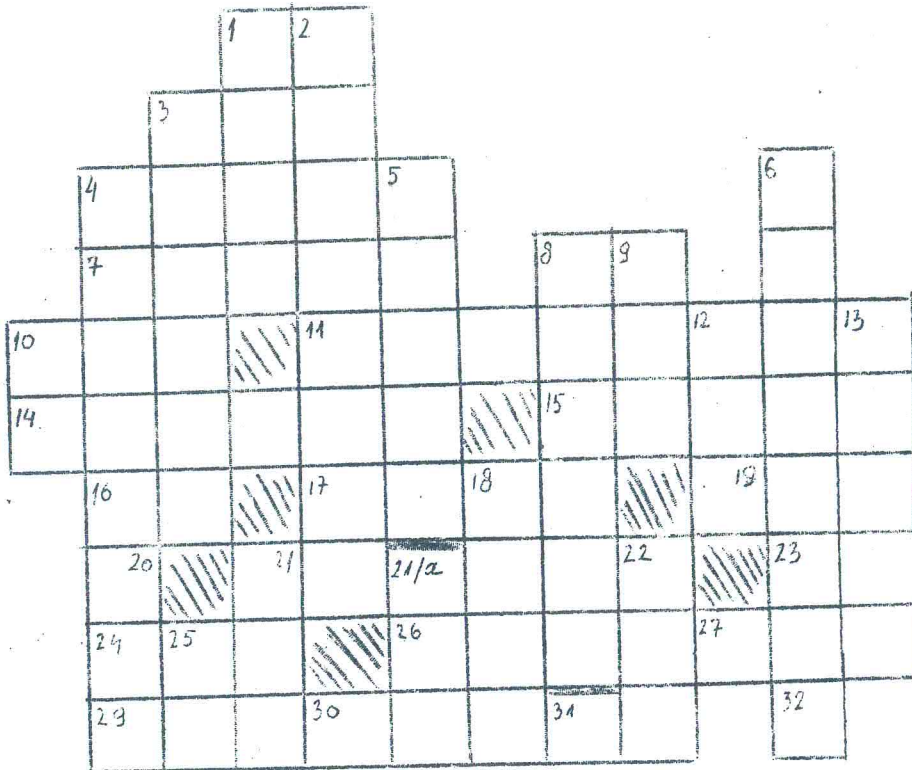
POKO-
JNICI

Suzana KUKRI	8. 07. 1972.
Katarina GAŽOV	30. 07. 1972.
Antun VARGA	11. 09. 1972.
Gizela KINKA	29. 09. 1972.
Julijana BAJOR	26. 10. 1972.
Franjo UHLARIK	30. 10. 1972.
Ilona ŠIKET	12. 11. 1972.
Gustav ORMAJI	7. 12. 1972.
Ana GYUGA	10. 12. 1972.
Viktorija ĐERKI	21. 12. 1972.

Uređuju: Šandor VEČERA,
Braco ETEROVIĆ

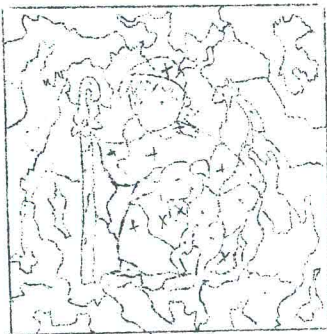
VODORAVNO:

- 1) Izbočina u moru;
- 3) Dvoje;
- 4) Blagdan Isusova rođenja;
- 6) Znak sumpora;
- 7) Žensko ime;
- 8) Upišite: HI;
- 10) Kratica za službu pošta, telefon, telegraf;
- 11) Završeci kostiju (jedn.)
- 14) Plitka voda;
- 15) Ogroman;
- 16) Njemačka lična zamjenica;
- 17) Opačina;
- 19) Ženski pjevački glas;
- 20) Znak vodika;
- 21) Majka Isusova;
- 23) Lična zamjenica
- 24) Užičanin;
- 26) neiskustvo;
- 29) sveto Novorođenče;
- 32) Jedan samoglasnik.

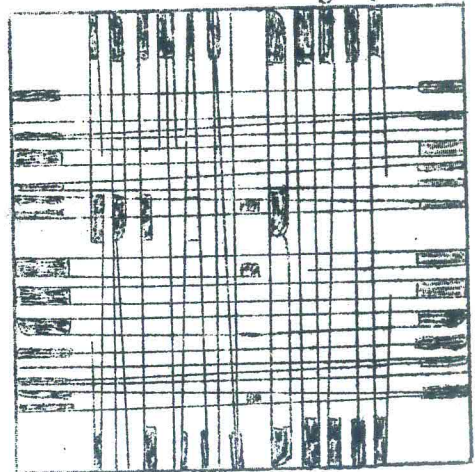

OKOMITO:

- 1) Vrst žitarice,
- 2) Blagdan koji Crkva slavi 7. januara;
- 3) Čuvar, vratar;
- 4) Mjesto Isusova rođenja;
- 5) Razgovara (netko);
- 6) Otok na jugu Italije;
- 8) Otočje u Tihom oceanu;
- 9) Dalmatinsko muško ime;
- 10) Dva ista suglasnika;
- 12) Crna kreda;
- 13) Službeni dopis;
- 18) Prah od albastra;
- 21) Morska obala;
- 21/a) Talijanska radio televizija;
- 22) Umjetnost;
- 25) Znak radijuma;
- 27) veznik;
- 31) Državna registarska oznaka automobila iz Italije;

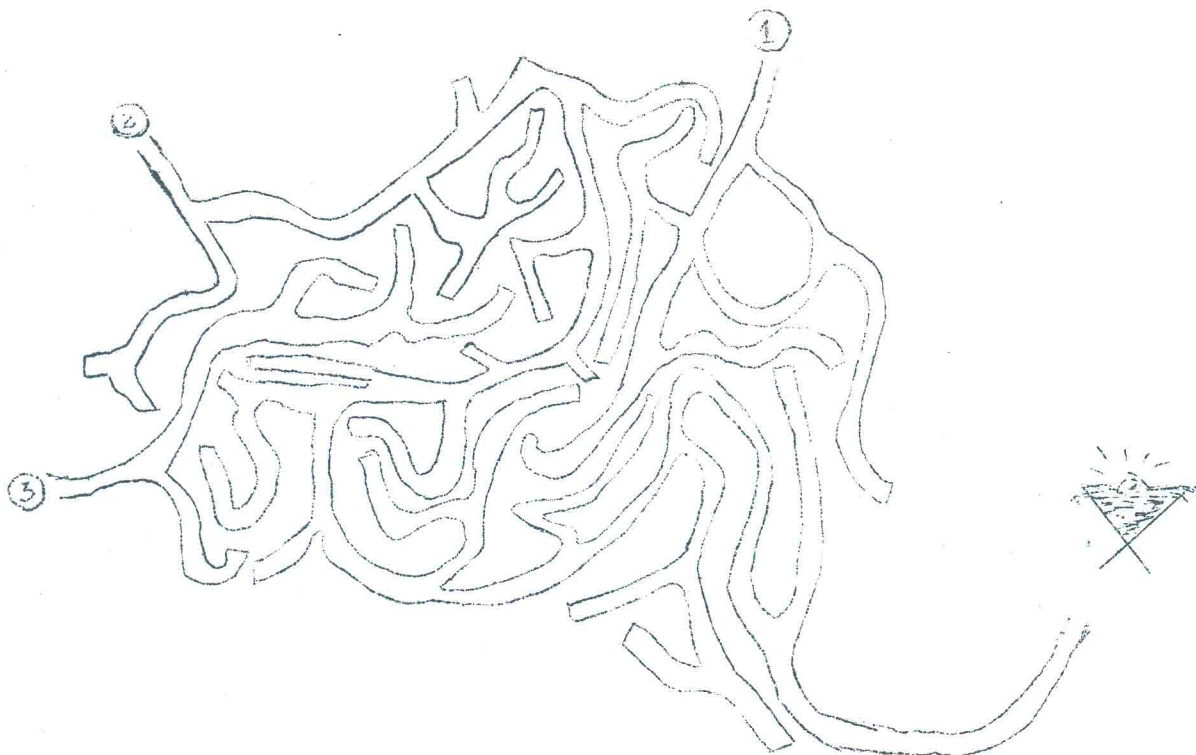

P
L
E
T
E
N
I
C
A

Ako polja na sl. 1 sa prethodne stranice, obilježena znakom (+) obojite crvenom bojom, a polja obilježena (.) žutom, dobit ćete lijep crtež, a potom se možete diviti svom malenom remek-djelu.

Lavirint

Pastiri su čuli radosnu vijest: "Rodio se Spasitelj", te pohitili da ga posjete. Međutim, u svome putu naišli su na niz prepreka i samo je jedan od njih (ali samo za izvjesno vrijeme), uspio stići do Isusa. Koji?

MALE SALE

Mladi svećenik, pošto je došao kao pomoćnik starom misionaru, nakon upoznavanja reče:

- Čujem da, što se tiče ljudodožderstva, imate jako malo uspjeha?!

- A, naprotiv - uzvratiti starac.
- postigao sam čak vrlo značajan napredak! Sada petkom jedu isključivo ribare...

U sudnici sudija pita optuženog: "Da li ste do sada bili optuživani?"

- Jesam - odgovori ovaj.

- Zbog čega, molim?

- Lupao sam glavom o zid.

- Ali, pa to nije kažnjivo, sav začuđen odvrati sudija.

- Da, ali ni ja nisam rekao da sam svoju glavu lupao o zid!